I. kolokvij iz fizike trdne snovi

14. 1. 2002

1. Kalcijev karbid (CaC_2) je ionski kristal sestavljen iz kationov Ca^{++} in anionov C_2^{--} in kristalizira v kristalni strukturi prikazani na sliki ($a = 0.550$ nm, $c = 0.638$ nm). Razmik med atomoma ogljika v anionu C_2^{--} je 0.124 nm.

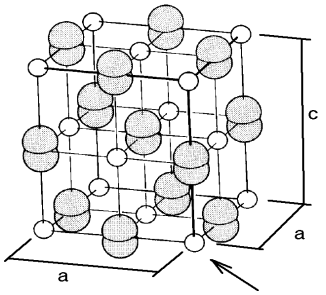

   (a) Določi Bravaisovo mrežo, recipročno mrežo in bazo!

   (b) Določi strukturni faktor za prikazano strukturo! Aninon C_2^{--} obravnavaj kot dva iona C^- na ustrezni razdalji.

   (c) Na monokristal kalcijevega karbida posvetimo vzdolž diagonale osnovne ploskve (glej puščico na sliki) z belo rentgensko svetlobo, ki jo dobimo iz rentgenske cevi s pospeševalno napetostjo 35 kV. Kolikšna je valovna dolžina svetlobe, pri najmanjšem uklonskem kotu? V katere smeri se sipa ta svetloba?

2. V umetno narejeni dvodimenzionalni heterostrukturi elektroni čutijo šibak potencial, ki je sestavljen iz kvadratnih potencialnih jam in barier s stranico a in amplitudo V_0. Potencialne jame in bariere so razporejene v vzorec kot kaže slika. Omejimo se na poseben primer, ko je $b = a/2$!

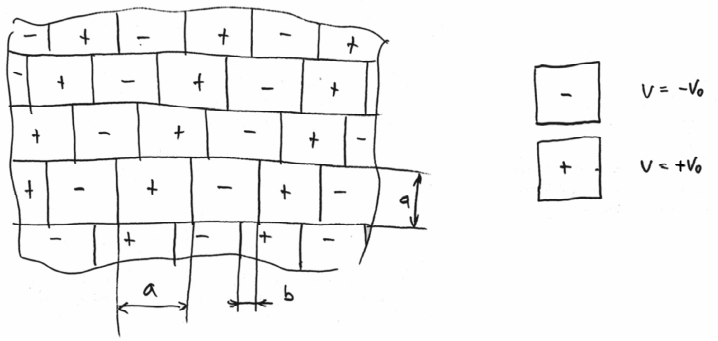

   (a) Konstruiraj prvo Brillouinovo cono!

   (b) Določi razcepa med najnižjima elektronskima pasovoma na robu Brillouinove cone vzdolž smeri $(k_x,0)$ in $(0,k_y)$!

   (c) Izračunaj tenzor elektronske mase v najnižjem sedlu na robovih Brillouinove cone za najnižji elektronski pas!

   (d) V Brillouinovi zoni določi lege ekstremov energije (minimumi, maksimumi) za drugi najnižji elektronski pas!